

Előfizetési árak:

Egész évre ... 12 kor.
Fél évre ... 6 kor.
Negyedévre ... 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Előfizetés a kiadóhivatalban

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Marosujvár, Hangyaszöv.

Kiadóhivatal:
Marosujvár, Hangyaszöv.

Kéziratot nem adunk vissza

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban árszabály szerint.

Felelős szerkesztő: FÜSSY JÓZSEF.

Az erdélyi gyermekekért

... Mindent meg tudnék szokni,
Csak gyermeket ne hallanék
Keservesen zokogni.

Abrányi Emil.

A feldúlt Erdély társadalmának, kulturájának, gazdasági és népesedési viszonyainak javulása érdekében fogantatva vett segélyakciók halmazában a népesedés kérdése az, mely libegve, sápadtan lépett ki a többiek rohamából és szívet facsaró tekintettel keresi az irányt, melyen mielőtt egy egészséges atmoszférájú térre jutva, nyugodtan várhassa meg sorsának jobbrafordulását.

A népesedés s ebből folyólag a gyermekkérdés az, mely csüggedten kutat egy verőfényes, napsugaras táj után ahol dal és vig kacaj között felelheti a négyéves sorsharagnak romboló viharát és boldogan merenghet el a jövő hajnalhasadásán, mikor az Élet keblére ölelve őt, anyai gyöngédséggel lesi minden vágyát, minden óhaját.

A háboru tébolya magával ragadta s pihelyként dobálta Erdély férfainak színéjébe a világ minden tájkára; de kevés az a szerencsés, aki az örvénylő kaoszából megmenekülhetett s mégkevesebb azok száma, kik épen és egészségesen térhettek vissza.

Mig az örület parancsszavára az ágyuk vitték a hangadó szerepet s lassan-lassan minden vérbe és szenvedésbe fult, addig az otthonmaradtak látó szemmel, halló füllel, ép érzéssel járták a kálváriát, melynek minden egyes stációján a kereszt várta őket: a nap nap mellett mindegyre sűrűsödő gyász hirdette s hirdeti napjainkban is, hogy a háboru Molochja még nem elégette meg áldozatait s hogy a falvak és városok mindegyre némábbak, hangtalanabbak lesznek s hogy az árvaság egyre-egyre nő.

Arvaságra jutott gyermekek, kenyérkeresőjüket vesztett anyák sokasága sóhajtván verődik hatalmas tömeggé, hogy az állam és társadalom figyelmét magukra vonva, némaságukban is észbontó kiáltással adják tudtára mindenkinek, hogy a munka, az újra építés, az újratemetés, a megújodás feladata megoldásának hasznát nem tűrő ideje elérkezett.

Az állam erre egymagában képtelen. A rája eső részt jóindulattal, kellő megértéssel igyekszik ugyan rendes mederbe terelni, de tulajdonképpen a társadalom van arra hivatva, hogy ezen munkából az oroslánrészt magára vállalja.

A társadalom van hivatva a társadalmat megmenteni, melynek legégetőbb kérdése a gyermek kérdésben csucosodik ki.

Hogy ennek a mondatnak aranyigazságát mit dnyáján megértettük, fényes bi-

zonyltéma az, hogy akik csak tehettek. „Pro Transsylvania“ jelszó alatt, felesleges filléreikből jelentékeny tőke lett: 8-millió korona; mely összeg Zita magyar királyné legmagasabb jóváhagyásával „Az erdélyi gyermekekért“ nevű egyesületnek jutott. Az egész ország, de elsősorban Erdély feladata és kötelessége, hogy ez az összeg gyarapodjék, hogy mindazon feladatok, melyeket az egyesület maga elé szabott, meg is valósuljanak.

Az egyesület célja: „az 1916. évi román betörés által sújtott erdélyi lakosság népesedési és művelődési viszonyainak felkarolása s ezáltal az ijesztő módon növekedő gyermekhalandóság csökkentése, valamint az ifjúságnak a király és az egységes magyar nemzeti állam iránti hűség és szeretet érzéseiben való nevelése.

E lojális és hazafias cél megvalósítására az egyesület programjába vette:

Gyermekegészségügyi intézmények felállítását s az ilyen irányú törekvések támogatását, mely célból oda fog hatni, hogy Erdély orvosai behatóbban foglalkozhassanak a gyermekgyógyítás tanulmányozásával s hogy ezeknek lehetővé tegye a gyermekgyógyászat modern eszközeit és módjait megismerni. Gyermek kórházak létesítését. Ingyenes orvosi kezelést. Gyermekvédőnői intézmény szervezését. Fertőtlenítő készülékek beszerzését. Gyermeküdülőtelepek létesítését. Árvaházak alapítását, valamint Népinternátusok és Napközi otthonok létesítését.

Az értelmi nevelés feladatát Népszemináriumok fogják ellátni.

Az a mindeneket átölelő érzés, mely a fenti programnak merészen de biztosan szárnyaló lelket adott, egy erdélyi ember: Bartha Albert alezredes szívében lobbant lángra, aki a vad csaták zajába furódó halálhörgések, segélykiáltások kétségbeejtően szomorú szimfoniájából az otthonmaradtak elszegényedését, árvaságát, szenvedését látta meglevenedni, egy percre letette etlenségverő kardját s tollat fogott, hogy gyors utaztában egy éjjel megírja s még ugyanazon éjjel ki is nyomassa s így egy szép kis füzetkében ismertesse meg az országot, de elsősorban Erdély népeit „Az Erdélyi gyermekekért“ alakult egyesület isteniéni irtalmas, forró érzésű szívre valló céljával, maga szabta feladatával.

Bartha Albert alezredesnek nem ez az első nagyjelentőségű tevékenysége. Az ő kezdeményezésére alakult ugyanis a Szirt a Székely Iparpártoló R. t. mely a romok alatt egy új ipari forrást kíván felkutatni, hogy kellő méltánylás, megértés és join-

dulat mellett hatalmas folyamammá dagadjon, mely aztán arra lesz hivatva, hogy Erdély aranykorát ismét visszavarázsolja, hadd legyen végre ezuton boldog, gazdag megelégedett.

Kis fizetésben arra kéri a nagyközönséget, hogy lépjen be „Az Erdélyi gyermekekért“ egyesületnek évi 20 koronát fizető pártfogói vagy 10 koronát fizető rendes tagjai közé s az összeget: név, lakás és foglalkozás megjelölésével az egyesület elnökségének Kolozsvárra megküldeni.

... Az erdélyi gyermekekért!

Kevesen lehetünk, de talán senki sincs közöttünk, kinek e felkiáltás szívébe ne nyilalna. És az egész jövőnk leendő nagyságát látni kijegecendni e felkiáltásban, melynek minden egyes betűje ágyunál is hangosabban döngi fülünkbe hogy:

— Félre a kishitűséggel, a pártos politikai tusákkal, melyek minden egészséges eszmének és ügynek megölői, megörlői voltak, hanem sorakozzunk cím és rang különbség nélkül, egységesen azon zászló alá, mely alatt válllvetve halladhassunk jövőnk kitűzött célja felé: Erdélynek olyan nemzedéket nevelni, mely a király és egységes magyar nemzeti állam iránti hűség és szeretet érzésében növekedve, az ezeréves Magyarországot olyan alapra fektessék, hogy ne legyen erő, hatalom fundamentumát valaha is megingatni.

A hazaszeretet nevében előre!

Uj rend a vasutakon.

Az anomáliák megszüntetése céljából rendeltetett el, hogy a vasuti jegy árának kétszeresét, de legkevesebb tíz koronát kell fizetni, akár érvénytelen jeggyel száll fel valaki a vonatra, akár tovább utazik annál az állomásnál, amelyhez a jegye szól, akár magasabb kocsiosztályokba, vagy személyvonatról gyorsvonatra száll át. Ez utóbbi esetekben az alacsonyabb osztály jegyének és a magasabb kocsiosztály jegyének ára közötti különbözetet is duplán kell megfizetni, de ez esetben is az illetéknek legalább tíz koronát kell kitennie még akkor is, ha a különbözet kétszerese nincs tíz korona.

Felemelt illetéket csak akkor nem kell fizetni az utasnak, ha jegy nélkül száll át az érkező vonatról azért, mert a vonat érkezése és a továbbutazásra használt vonat indulása között tizenöt percnél nagyobb időköz nincs. Az esetben sem kell illetéket fizetni, ha valaki olyan állomásról száll fel jegy nélkül, ahol nincsen jegykiadás.

Intézkedik a most kiadott rendelet arról is, hogy az az utas, aki alacsonyabb kocsiosztályba váltott jeggyel magasabb kocsiosztályba szállt fel még ráfizetés esetén is haladéktalanul tartozik átadni ülőhelyét annak az utasnak, aki eredetileg e magasabb kocsiosztályba váltott jegyet és nem tud ülőhelyhez jutni.

MODIANO
CLUBSPÉCIALITÉ

CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY
FELÜLMULHATATLAN

FIGYAZZUNK A VEDJEGYRE

Ezzel az intézkedéssel megszűnnek azok a rendszertelenségek, hogy az első osztályban az első osztályú utasok gyakran váni kénytelenek, mert helyüket másod- vagy harmad-osztályú utasok foglalják el.

Az akácfák közt . . .

Az akácfák közt halk szellő sohajtoz,
Lágy illatterhet hordva könnyű szárnyán
És elhózza a szobám ablakához . . .
A nappal szürke szomoru utjára
Ezüst fátylat terít a Hold sugára . . .

Jön még valami, mit vární érdemes,
Vagy minden öröm, mit az Élet ígér,
Egy-egy csillagos nyári este lesz? . . .
Jön-e egy vágy, egy hangulat, egy érzés,
Mi a lelkeket virágba borítja,
Vagy minden, a mit az Élet még adhat,
A várakozás egyhangu robotja? . . .

Vární . . . remegő
Ijedten feldobogó szívvel vární . . .
Szavak elképzelt enyhe tűzénél
Melengetni dermedt szívünket,
Vární a reggelt: hátha máma!
Vární az estét: hátha holnap!
Vární az évek gyors egymásutánját,
Vární az élet nekünk szánt csodáját,
Az Élet habzó serlegéhez
Tikkadt ajkunkkal sohse érni . . .
Távolba néző réveteg szemekkel
Vární . . . magunk sem tudjuk, mire vární . . .

A Hold tanyérja egyre följebb száll még,
Szomoru és vigasztalan a fájék.
Didergő kezem a kilincsre téved
S fázósan, némán zárom ki az éjet . . .

II. V.

A visszatartható és vásárolható burgonyakészletekről.

A 3243-918 M. E. rendelet szerint az ideai burgonyatermés zár alá vétetett s így a termelők burgonyatermelésükkel csak az alábbi módozatok szerint rendelkezhetnek.

Minden termelő köteles burgonyakészletét kellő időben kiszedni azt romlástól megőrizni s a hatóságnak a kiszedés után azonnal bejelenteni.

Minden termelő saját terméséből visszatartható:

Nehéz munkát vépző felnőt családtagjai részére évi	200 kgt
Egyéb ellátatlanai részére évi	150 "
Vetőmagra holdankint	900 "
Időszaki munkásai részére/ legfeljebb három óra havi	30 "
Konvenció és premonda fej adag szerint kihagyható.	

Minden termelő a házi és gazdasági szükségletének levonása után fennmaradó burgonya feleslegét köteles a közlelmezés részére felajánlani s azt folyó évi október hó 1-ig bejelenti. Az így bejelentett de a közlelmezés részére igénybe nem vett termését vásárlási igazolvány ellenében eladhatja.

Amennyiben a bejelentés sikerrel nem járna, a rekvirálás elfog rendeltetni: A bejelentett burgonya után métermázsánként 5 korona ár többlet fog fizettetni.

A kik nem termelők, vagy termésük a szükségletet nem fedezi jogositva vannak a Polgármester által kiállított vásárlási igazolvánnyal vásárolni Torda Aranyos vármegye területén bárhol, bármely termelőtől a közlelmezésre igénybe nem vett feleslegből burgonyát az alábbi fejadag szerint:

Nehéz testi munkát végző felnötteknek	160 kgt
Egyéb ellátatlan részére évi	120 kgt

A bresztlitowszki béke és borkivitelünk.

A bresztlitowszki béke értelmében egyes cikkeket Magyarországból csak a magyar kormány valamely hivatalos közvetítő szervének közbejöttével szabad kivinni Ukániába. Ezen cikkek közé tartozik többek között a bor is. A bornak az ára Ukániában literenként 30—120 K. között ingadozik. Az Ukániába való kivitel tehát igen jó üzletnek ígérkezik. A borkivitel lebonyolításának szervezését és keresztvittelét a Haditermény R. T-ra bízta kormányunk, melyet az ügy lebonyolítására a legalkalmasabb szervnek tartotta.

A borkivitelnek ilyen formába való monopolizálása a legnagyobb felkeseredést szülte a szőlősgazdák körében. A H. T. az érdekeltség bevonása végett egy borszindikátus alakítását vette tervbe 200,000 K-ás hozzájárúási díjak mellett. Ilyen magas üzletrészek jegyzéséhez speciálisan az erdélyi szőlősgazdák 99 százaléka megfelelő tőkével nem rendelkezik. A Magyar Szőlősgazdák Orsz. Egyesületének közbenjárására sikerült a 200,000 K-ás díjat 50,000 K-ra leszállítani, azzal a módosítással, hogy ezen összeget a gazdák alkalmi egyesülései is jegyezhetik.

A szindikátus megalakításának ügye már 46 hete húzódik. Az Ukániába való személyes kimenetel lehetősége nagyon bizonytalan. Ott a kereskedelem ma megbizhatatlan galiciai elemek kezében van jelentékeny részben. A szindikátus munkájából, érdemleges, a gazdaközönségünket és így a magyar közgazdasági érdekeket érintő munkájából, a vásárlásokból január február előtt előre láthatólag semmi sem lesz. A kereskedők a szindikátus által megállapítandó alacsony árakra való hivatkozással igyekeznek már most leverni az ujjbor árakat — holott a szindikátus csak az oborok exportálását vette tervbe de mire munkához lát már az ujjbor is ó lesz.

A tavaly már előfordult az az egészségtelen is szokatlan jelenség szüretkor, hogy a kereskedők a vásárlásoktól tartozkodtak. A szindikátus alakításának a tervét ügyesen szüretkor pattintották ki, hogy a közszükségleti cikket nem képező bor árakat letörjék a nagy, monopolisztikus alapon álló export részére megállapítandó alacsony árakra való hivatkozással.

Erdélyben nem lesz rekord termés. Az erdélyi szőlősgazdák ezért helyesen teszik, ha boraikat tartják az egészséges üzlet kifejlődéséig, amely előre láthatólag a borok kiforrása utáni és tavasz előtti időben fog kifejlődni. Az ideai bor minősége jó, elraktározásához pince van. Ha a szindikátus csak 10 K-át is fog fizetni literenként még mindig lesz egy literen 30—100 kor. haszna. A terv szerint a haszon 66%-a az államé, a fennmaradó 33%-nak 25%-a a tagoké 75%-a pedig a szállítóé lesz, tehát a gazda jogos hasznát itt is megkerüli alaposan. Nincs miért lelkesedjenek tehát termelőink ilyen formán az ukániai export iránt, hanem inkább tiltakozniok kellene az ilyen monopolium nyújtása ellen, mely csak a gazda bőrre megyen. Ha az alföldön 6—8 K a bornak litere, ugy Erdélyben 10 K-án aluli kötést

szüretelőtt nem szabad csinálni mert tavasszal a bor ára 20 K ig is fel fog menni mikor a fogyasztó elé kerül, tehát a haszon inkább a termeléssel küzdő gazdák zsebébe jusson mint a közvetítők közébe.

Visszavert olasz támadások.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Vezérkarunk ma a következő hivatalos jelentést adta ki:

Olasz harctér: A tiroli déli arcvonalon tűzorségi és járőrharok. A Canovo és a Monte Dievalballe között levő fensikon ellenségeink tegnap újabb támadásra indultak a Monte Sisemolon, amelyen az ellenség támogató tűzorségi tüzelést a legnagyobb hevedségig fokozta, francia és olasz rohamcsapatoknak sikerült behatolni vonalainkba. Egy ellenlökésünk visszautazta árkaikba őket. A Monte Tombatól északra visszavertük az ellenség ama kísérleteit, hogy közeledjék állásainkhoz.

A nyugati harctéren és Albániában nem történt különös esemény.

A vezérkar főnöke.

HIREK.

— Országgyűlési képviselőnk, dr. Balogh Jenő volt igazságügyi miniszter bonyi birtokán, Győr megyében tizenhét hold földet adományozott teljesen ingyen a hadirokkantoknak. A föld a rokkantak örök tulajdon lett.

— Pintér—Parlagi vendégtáncra Marosújváron. A legnagyobb érdeklődés kíséri Parlagi Kornélia és Pintér imre, valamint művészársai vendégszereplését, melyet október 6-án fognak megtartani a Stefánia-bánya intézkedő nagytermében. Csupa újdonság szerepel a műsoron, mely bő alkalmat nyújt a szereplőknek, több oldalú tehetségük bizonyítására, ugy a szinpadai apróságok, miut az énekek budapesti legjavából vannak összeválogatva és a legkedveltebb írók kipróbált, nagy nagyhatást ért művei. A drámai fajt két szenzációs apróság képviseli, de egyik a „két könyves p“, mely egy orosz katona és magyar baka történetét tárgyalja a fronton. A másik W asziliika egy orosz fogoly drámája, aki ép ugy vissza sir az otthon hagyott gyerek után, mint a magyar baka. A vigságot, jó kedvet pazarul varázsolja elénk Gábor Andor ponmpás vijjelenete a „Feldölt sőtartó“ és az „Elyenek vagytok ti asszonyok“ kitünő bohóság, végül a Hadi milliomosok v. szappan báró háborus bohózat. A renkivüli élvezetesnek ígérkező est jegyei Veress József ur könyvkereskedésében váltathatók előre 2, 3, 5 koronáért.

— **Halálozás.** Pap János a Simoné, a kincstár érdemes alkalmazottja, okleveles gépészt folyó hó 19-én meghalt. Spanyolbetegséget kapott, mely tüdőgyulladásba ment át s ez rövidesen kioltotta életét. Temetése folyó hó 21-én délután volt nagy részvét mellett. A temetést Jancsó Lajos ref. esperes végezte. A temetésen pályatársai nagy számban jelentet meg s a főbányhivataltól ott láttuk Susnek Victor sótárnokot, Horváth Mihály kezelési vezetőt, Stibor Gusztáv pénztárnokot, Vermesy György művezetőt, Császár Rezső bányafelügyelőt. Pap János 32 éves volt. Felesége és öt gyermeke siratja. Béke poraira!

— **Járvány.** A spanyolbetegség nálunk is járványszerűen uralkodik. Ugy a kincstár, mint a szódagyár munkásai közül is sokan szenvednek benne. Községünkben jelenleg csak egy orvos működik: dr. Bergleiter Gyula járásorvos, a ki a szó legnemesebb értelmében egy ember erejét messze túlaladó munkát végez a járvány megfékezésében. Minden hálánk, mélységes elismerésünk e kitűnő orvosé a járvány kritikus napjaiban.

— **Esztendő folyóirat** e heti száma Kossuth Lajos 15 kiadatlan levelét közli, melyet egy fiatal leányhoz intézett turini száműzetése alatt. Ezek a levelek egészen új fényben tüntetik fel Kossuth Lajos. Biztosra vesszük, hogy a történelmi ereklyék a nagyközönség széles rétegét is érdeklik és kilépnek a folyóirat kereteiből. Az Esztendő kiadóhivatala. Budapest, VII. Rákóczi-ut 18 sz. alatt van.

— **Értesítési és lakás felszerelési anyagok termelésének és forgalomban hozatalának szabályozása.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a m. kir. Ministeriumnak 2929—1918. M. E. számú rendelete értelmében kötelesek az építési anyagok előállításával foglalkozó vállalatok, ide értve a szövethozókat, amelyek építési és lakásfelszerelési anyagok raktározásával, eladásával, felhasználásával, (beépítésével) foglalkoznak, vagy ezeket ilyen célokra beszerezték, a hivatolt számú rendeletben foglalt mennyiségű anyagokat 1918 évi október hó 1. napján volt állapot szerint legkésőbb 1918 október hó 8-ik napjáig bezárólag az illetékes I. fokú iparhatóságához bejelenteni. 1918 október hó 1-ső napjától kezdve téglát, cementet és meszet közforgalom vasuton, hajón, a város vagy község területén kívül eső helyre csak a jelen rendelettel e végből reneszeresített szállítási igazolvány mellett szabad feladni. Bővebb felvilágítással a f. ügyben az érdekelteknek a kamara szívesen áll rendelkezésére.

— **Uj kereskedelmi rt. Abrudbányán.** A Topánfalvi takarékpénztár rt. égisze alatt 200,000 K aleptőkével (5000 drb. 400 K névértékű részvény) új kereskedelmi vállalat van alakulóban Abrudbányán.

Áldozzunk a tüdővész elleni akció javára!

Sertéshizlalás közszükségleti célokra.

Szeptember 20-ig le kell kötni a sertéseket.

A sertés és zsirellátás szervezési munkája, mely a hadsereg és az ország zsirsükségletének kielégítéséről van hivatva gondoskodni, lázas buzgalommal folyik az egész országban a legszebb siker reményével. Az organizációs munkálatok végrehajtására a kormány az országos Sertésforgalmi Irodát létesítette, mely a földművelésügyi és közlekedési miniszteriumok sertés- zsirellátási hivatala: tisztán és komolyan alturista alapon működő intézmény, mely minden nyereszkeskedési céllal nélkül dolgozik, miután minden nyereség és veszteség kizárólag a kormányt illeti. Az Országos Sertésforgalmi Iroda kiterjedt bizományi hálózatával és ellenőri karával gondoskodik a fronton levő hadsereg és front mögötti katonaság zsirsükségletének kielégítéséről, továbbá az ország polgári lakosságának a zsirellátásáról is.

Az Iroda fontos feledatainak csak úgy felelhet meg, ha jó kormányrendeletek és azoknak pontos betartása támogatják. Ami az idej sertésellátásra vonatkozó kormányrendeleteket illeti, azok mellett, hogy az egyessel szemben liberálisak és méltányosak intézményesen kívánnak gondoskodni a zsirellátás biztosításáról.

Igy a új hizlalási rendelet lehetővé teszi, hogy minden háztartás a maga házi szükségletére sertést hizlalhasson a közszükségleti elöljáróság engedélyével. Ugyancsak ez a rendelet gondoskodik a gazdasági szükségletre való hizlalás lehetőségéről is. Az ilyen hizlalásokat a gazdasági szükséglet mérvéhez képest a főszolgabíró engedélyezi, 20 darabon felül a földművelésügyi miniszterium jóváhagyásával. A nagy egész ellátás szempontjából azonban legfontosabb szerepet játszik a közszükségleti célokra való sertéshizlalás, amelynek sikerétől, vagy sikertelenségétől függ, hogy elláthatjuk-e a hadsereget és az országot elegendő zsirral és szalonnával, vagy sem. A közszükségleti célokra való sertéshizlalás ma már nemcsak eminens érdeke minden sertéstartónak, hanem elengedhetetlen szükség, melyet kikerülni nem lehet.

A földművelésügyi miniszteriumnak minap kiadott rendelete értelmében ugyanis mindazok, akik a házi és gazdasági szükségletére hatósági engedély alapján hizlalható mennyiségen felül darabonként 35 kilógrammnál nehezebb súlyú sertésekkel rendelkeznek, tartoznak azokat szeptember hó 20-ig az Országos Sertésforgalmi Iroda útján közszükségleti célokra hizlalásra, vagy sovány állapotban leendő megvételre felhajtani. Aki ezt nem teszi, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással s 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A sertéseket pedig, amelyekre nézve a kihágás történt, a hatóság elkoboztatja. Ez a rendelkezés tehát minden más célra való hizlalást lehetlenné tesz szeptember 20-ika után a kizárólag a közfogyasztás céljaira való hizlalást statuálja. S ez jól is van így. Az ország szükséglete másképpen ki nem elégíthető mintha a termelés egységesen és egy helyről ellenőrzötten történik az országosság javára.

De nemcsak a földm. miniszteri rendelet szigorú hangja és büntető szankciója

következtében kell minden sertéstartónak sertéseit közfogyasztási célra való hizlalásra az Országos Sertésforgalmi Irodának szerződésileg lekötöni és nem csak azért mert sertéseit más célra már amúgy sem hizlalhatja, hanem legelső sorban azért, mert ezáltal olyan előnyökhöz jut amelyek a hizlalás rentabilitását és zavartalanágát teljesen biztosítják. Így a földművelésügyi miniszter a közszükségleti célra hizlalt sertések részére szükséges takarmányt feloldja, ha pedig a hizlalónak nincs elég takarmánya, vagy azzal egyáltalán nem rendelkezik, a miniszter ki is utal takarmányt a hizlalás részére. Remélhetőleg minden eziránt való hitetlenséget és bizalmatlanságot eloszlat az az öröndetes körülmény, hogy a földművelésügyi kormány már meg is kezdte a hizlalás részére szükséges árpakészletek kiutalását.

Fontos akciója még a földművelésügyi kormány az ugynevezett előhizlalás, amelynek az a célja, hogy sertés-tenyésztést fokozza s a jövő tavaszi beállításra alkalmas soványsertés anyagot készítsen elő a hizlalás céljaira. Az előhizlalás abból áll, hogy a sertéstartók már malacukat is lekötik szerződésileg az Országos Sertésforgalmi irodának, amely gondoskodik arról, hogy az így szerződésileg lekötött malacok tartására megahagyassék a takarmány, vagy ha az egyáltalán nincs, a földművelésügyi kormány által kiutaltassék. — Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha malacait ilyenformán előhizlalásra szerződésileg lekötö, mert szállítási engedélyt is csak azokra a malacokra ad ki a miniszterium, amelyek a Sertésforgalmi irodának szerződésileg lekötötték.

Az országszerte nagy arányokban megindult hizlalási akció eredményességét remélhetőleg csak fokozni fogja a sertések maximális árait lényegesen felemelő kormányrendelet, amely lehetővé teszi, hogy tenyésztő és hizlaló egyaránt megtalálja számítását és bőséges ellenértékét kapja meg munkájának.

Teljes is az intéző körök bizalma, hogy minden sertéstartó haladéktalanul és pontosan eleget tesz a kormányrendeletben előírt kötelezettségének és sertéseit különösen tekintettel a szeptember 20-iki közeli terminusra — legelső sorban lekötöti közfogyasztási célra való hizlalásra. Ez annál fontosabb, mert ezután ugyanis minden sertésről számot kell adni, milyen alapon és mily jogcímen van hizlaba állítva. A rendeleteket senki sem fogja tudni kijátszani, viszont azoknak betartása igen nagy anyagi előnyökkel kecsegtet amellet, hogy a hadsereg és az ország nagy ügyét szolgálja. Mindnkinek odaadó komolysággal kell tehát teljesíteni a közeletés iránt tartozó köteleességét, hogy kellő vértességgel küzdhessük meg az ötödik háborus esztendő közlelemezési nehézségeit.

Ha olesón és jól akarunk főzni vegyünk Dr. Szentpéteri néféle **Szakácskönyvet**, amely szakácskönyv tartalmazza az összes zöldségféle és más ételeket, valamint a befőzési dolgokat. Kapható Veress József könyvkereskedésében Marosujvárt.

Kiadó FÜSSY JÓZSEF

Szalonbutor,

mely áll 4 töltött székből, 2 fotelből, 1 kis asztal és kis dívánból, azonkívül egy ebédlő-díván **eladó.** Érdeklődni lehet a tulajdonosnál **Bacsó Ferenc** m. kir. bányaintéző Király u. 36. Marosujvár.

Magyar Országos Biztosító-Intézet R. T.

Hadi és hadikölcsön biztosítási osztálya.
A m. kir. honv. miniszterium **Hadsegélyző Hivatalának** ellenőrzése alatt
Az elesettek özvegyei, árvái érdekében és javára.

MAROSUJVÁRI KIRENDELTSÉG:
Kovács Sándor Hangyaszövetkezeti
üzletvezetőnél **MAROSUJVÁR.**

Telefon

ELFOGAD: hadi és hadikölcsön biztosításokat.

Hadikölcsön jegyzések az alant felsorolt életbiztosítással kapcsolatosan felvételnek:

Hadikölcsön biztosítások 10.000 koronáig orvosi vizsga nélkül.

Hozomány és neveltetési járadék biztosítás hadikölcsönrel kapcsolatosan korlátlan összegig.

Takarék és gyermek hadikölcsön biztosítás 1000 koronától bármely összegig orvosi vizsga nélkül.

Kiházásitási hadikölcsön biztosítás orvosi vizsga nélkül 10.000 koronáig.

Hadirokkantság esetére szóló pótbiztosítás orvosi vizsgálat nélkül.

Telefon

Kérjen
prospektust!

**HADIKÖLCSÖN BIZTOSÍTÁSOK FELVÉTELNEK
BÁRMELY ÖSSZEGIG.**

Előnyös
feltételek.

MEGNYILT!

Kolozsváron, Mátyás király-tér 13 szám
alatt

Universó

kozmetikai intézet,

hol a mai kór legmodernebb igényeknek megfelelő következő követelések eszközöltek u. m. villanyvibrációs arcmasáz, összes szépség hibák eltávolítása, hajszálak végleges kiirtása, galvánárammal, vörös orv. kezelés, szeplő májfolt, pattanások, szemölcs, tágpórusok mitesser és vauc eltávolítás.

Universó

kozmetikai intézet

Kolozsvár Mátyáskirály-tér 13. a mai kór legmagassabb igényének megfelelő kezelés.

Uj butor hitel!

Részletre, kölcsönképen adok el ebédlő, háló, nappali szobaberendezést.

Garai Károly
butor üzlete

Arad, Asztalos Sándor-u 5-

Szőlővesszőket

fényes eredménnyel csak

faszénporban

termelhet.

Termeljen ap. faszénnel.

Faszén csomagolva v. ömlesztve és **faszénpor**

kapható:

Weisz és Vidor cégnél
Budapest, Józsefvárosi teher
p. u. Kőbányai-ut 8. kapu.

Kin és gyötreljem

az élete az örökös tyukszemfájás mellett. Ne kínoztassa magát tovább és hozassa meg azonnal a kiváló RIABALZSAMOT, mely már 3 napi használat után gyökeresen és fájdalom nélkül irtja ki a tyukszem, nyom talánul eltünteti mindennemű bőrkeményedést és szemölcsöt. A héla és köszönőiratok ezrei bizonyítják a szer kiválóságát. Ára jóta lólevéllel tégelyenként 1 korona 75 fill., 3 tégely 4 kor. 50 fill. 7 K. 50 f. Láb, kéz és honalj izzadásnál

használja a kitűnő „ITA” hintőport és azonnal megszabadul ettől a kellemetlen betegségtől. Egy doboz ára 1 kor. 75 fill., 3 doboz 4 K 50 fill. Szétküldés naponta. Kapható az egyedüli készítőnél: Dr. Kemény Miklós, Kassa, postafiók 11/v.

Ruhafestés!

vegyileg legtökéletesebben
fest és tisztít
férfi, női és gyermek-öltönyöket

ifj. Puskás Gyula, Nagyenyed
Vasut-utca 1 szám.

Nagyszerűen bevált a harcátéren kúrdoknál és általában mindenképpen mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, kőszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. csapóolaj

Horgony-Pain-Expeller pótlék.

Üvege K -80, 140, 3--.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címszóval Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Elisabethstr. 6.

Naponkénti szétküldés.

